

Obsah

Předmluva	9
Seznam použitých označení	11
Úvod	15

Kapitola 1.

ZÁKLADY TEORIE PROUDĚNÍ VODY V ZEMINÁCH 19

1.1.	Obecné pojmy.	19
1.2.	Mechanické charakteristiky zemin	19
1.2.1.	Mechanický rozbor zemin	20
1.2.2.	Pórovitost, efektivní pórovitost a aktivní pórovitost	21
1.2.3.	Kapilarita	23
1.3.	Filtrační charakteristiky zemin. Darcyho filtrační zákon. Odporové síly při filtračním proudění	25
1.3.1.	Střední rychlost proudění v pórech v^* . Rychlost filtrace v . Fiktivní proudění podzemní vody a jeho vztah k proudění skutečnému	26
1.3.2.	Zákon odporu při filtračním proudění. Velikost koeficientu filtrace k . Darcyho filtrační zákon a meze jeho platnosti.	28
1.3.3.	Odporové síly při filtračním proudění	32
1.4.	Matematický popis obecného prostorového proudění v homogenní zemině	34
1.4.1.	Obecná pohybová rovnice a rovnice kontinuity pro filtrační proudění	34
1.4.2.	Obecné pohybové rovnice a rovnice kontinuity neustáleného filtračního proudění nestlačitelné kapaliny v systému pravouhlých, cylindrických a sférických souřadnic	39
1.4.3.	Ustálené filtrační proudění nestlačitelné kapaliny	41
1.4.4.	Ekvipotenciální plochy. Proudnice	43
1.4.5.	Okrajové podmínky	44
1.5.	Vliv anizotropie propustného prostředí na ustálené proudění	48
1.6.	Hydraulická teorie proudění podzemní vody	49
1.7.	Potenciál Girinského	53
1.8.	Nelineární zákony proudění podzemní vody	56

Kapitola 2.

JEDNOROZMĚRNÉ STACIONÁRNÍ PROUDĚNÍ PODZEMNÍ VODY 57

2.1.	Nerovnoměrný pohyb podzemní vody. Proudění se děje po spádu relativně nepropustného podloží	58
------	---	----

2.2.	Nerovnoměrný pohyb podzemní vody. Proudění se děje proti spádu povrchu relativně nepropustného podloží	60
2.3.	Přibližné řešení jednorozměrného nerovnoměrného proudění	61
2.4.	Vliv infiltrace za jednorozměrného proudění	63
2.5.	Quasijednorozměrné proudění	66
2.6.	Fragmentová metoda pro jednorozměrné a quasijednorozměrné proudění	72

Kapitola 3.

	ROVINNÉ USTÁLENÉ PROUDĚNÍ PODZEMNÍ VODY	80
3.1.	Základní rovnice rovinného ustáleného filtračního proudění	80
3.1.1.	Funkce potenciální a funkce proudová	82
3.1.2.	Velikost průtoku mezi dvěma body	84
3.1.3.	Komplexní potenciál filtračního proudění	84
3.1.4.	Komplexní rychlost	86
3.1.5.	Okrajové podmínky při rovinné ustálené filtraci ve svislé rovině	86
3.1.6.	Podmínky na hranici mezi půdami s rozdílným koeficientem filtrace	88
3.1.7.	Redukovaný komplexní potenciál	89
3.1.8.	Určení komplexního potenciálu. Konformní zobrazení	90
3.2.	Metoda Pavlovského	91
3.2.1.	Průsak pod jezovým tělesem nebo štětovou stěnou, vybudovaném na propustném podloží veliké mocnosti	92
3.2.2.	Průsak pod štětovou stěnou s terénem po obou stranách v různé výši — průsak do stavební jámy	97
3.2.3.	Průsak pod jezovým tělesem nebo štětovou stěnou, vybudovaném na propustné vrstvě konečné mocnosti, pod kterou je nepropustné podloží	100
3.2.4.	Průsak pod štětovou stěnou do zahloubené stavební jámy, je-li pod propustnou vrstvou konečné mocnosti nepropustné podloží	106
3.2.5.	Možnosti dalších řešení	112
3.3.	Metoda Vedernikova—Pavlovského	112
3.3.1.	Průsak z nádrže s propustným dnem pod těsnicí clonou (štětovou stěnou) na obvodě	115
3.3.2.	Průsak sypanou hrází s těsnicí clonou uprostřed a drenáží na vzdušné straně základu	119
3.3.3.	Průsak z kanálu parabolického (křivočarého) příčného řezu	124
3.3.4.	Další možnosti uplatnění metody	137
3.4.	Metoda hodografu rychlostí	138
3.4.1.	Hodograf rychlostí, jeho tvar a sestavení	138
3.4.2.	Čtyři varianty použití metody hodografu rychlostí	143
3.4.3.	Průsak z netěsněných kanálů	149
3.4.4.	Průsak zemní hrází na propustném podloží	167
3.4.5.	Průsak do svislého drenážního zářezu	172
3.4.6.	Přítok vody do drenážního příkopu	175
3.4.7.	Průsak těsnícím jádrem sypané hráže	179
3.5.	Některé případy konformních zobrazení	181

Kapitola 4.

	PŘÍBLIŽNÉ METODY ŘEŠENÍ ROVINNÝCH ÚLOH HYDRAULIKY PODZEMNÍ VODY	190
4.1.	Metoda postupného konformního zobrazení	190
4.2.	Metoda kreslených sítí	194
4.3.	Fragmentová metoda pro řešení dvourozměrného proudění podzemní vody	200

4.4.	Metoda náhradních délek	211
4.5.	Superpozice rychlosti	216
4.6.	Metoda koncentrovaných ztrát	222
4.7.	Časový průběh pohybu vody po proudnici	228
4.8.	Superpozice rychlostního potenciálu, zrcadlové zobrazení	231
4.9.	Řešení některých případů pohybu vody v nehomogenní oblasti proudění	236

Kapitola 5.

PLOŠNÉ STACIONÁRNÍ PROUDĚNÍ PODZEMNÍ VODY 244

5.1.	Zobrazení plošného proudění v komplexní rovině	244
5.2.	Konformní zobrazení plošného proudění	247
5.3.	Kruhová inverze	250
5.4.	Interference studní malého průměru. (Superpozice potenciálu G)	256
5.5.	Teoreticky výhodné rozmístění studní malého průměru	261
5.6.	Břehová infiltrace do studní velkého průměru	264
5.7.	Poznámky k časovému průběhu plošného proudění	266
5.8.	Skládání plošných proudů	269
5.9.	Průsak kolem zavázání staveb do boků	275
5.10.	Quasiplošné proudění	283
5.11.	Použití fragmentové metody v plošném proudu	287
5.12.	Proudění v plošně nehomogenní oblasti	290

Kapitola 6.

NĚKTERÉ DÍLČÍ ÚLOHY PROSTOROVÉHO PROUDĚNÍ 292

6.1.	Výronová plocha na plášti studny. Důkaz I. A. Čarného	293
6.2.	Bodové zřídlo v prostoru	294
6.3.	Greenova funkce. Kulová inverze	295
6.4.	Greenova funkce pro poloprostor	300
6.5.	Metoda Lameého pro řešení některých symetrických prostorových polí	305
6.6.	Problematika řešení hydraulicky nedokonalých studní	310
6.7.	Interference hydraulické nedokonalosti studní	313
6.8.	Teorém o střední hodnotě potenciálu	316

Kapitola 7.

NESTACIONÁRNÍ PROUDĚNÍ PODZEMNÍ VODY 320

7.1.	Boussinesqova rovnice a její linearizace	320
7.2.	Nestacionární proudění popisované pomocí teorie potenciálu G	325
7.3.	Náhly skok hladiny na okraji velmi širokého zemního masivu	328
7.4.	Náhly skok hladiny na okraji zemního masivu konečné šířky	329
7.5.	Prázdňení infiltračního pole po přerušení vsaku se vzdutím	331
7.6.	Proudění infiltračním polem po přerušení nevzdutého vsakování	332
7.7.	Úlohy bez okrajové podmínky	334
7.8.	Řešení plošného proudu metodou součiny dílčích řešení	336
7.9.	Axiálně symetrické proudění do studny, která pracuje za předpokladu konstantního snížení hladiny	338
7.10.	Axiálně symetrické proudění do studny, která pracuje za předpokladu konstantního přítoku nebo odběru	342

7.11.	Využití principu superpozice pro řešení provozu systému studní	345
7.12.	Quasilineární rovnice pro analýzu náhlého vzestupu hladiny na okraji zemního masívu	347
7.13.	Quasilineární rovnice pro analýzu náhlého poklesu hladiny na okraji zemního masívu	350
7.14.	Quasilineární rovnice pro analýzu axiálně symetrického proudění do hydraulicky dokonalé studny, která pracuje za předpokladu konstantního odběru nebo konstantního přítoku	351
7.15.	Pružně plastické filtrace	357
7.16.	Teorie konsolidace	362